

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра цивільного права

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«Авторське право»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Авторське право» для здобувачів вищої освіти першого рівня вищої освіти галузі знань 08 спеціальності «Право» спеціалізації Заочного факультету № 1. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 16 с.

Розробники:

Маліновська Ірина Миколаївна, к.ю.н., асистент кафедри цивільного права;

Яркіна Н.Є., доцент кафедри цивільного права № 1, к.ю.н., доцент;

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права
протокол № 1 від 2 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри - Борисова Валентина Іванівна, кандидат
юридичних наук, професор

Формуляр розроблений робочою групою у складі:

- проф. Комаров В. – проректор з навчально-методичної роботи;
 - проф. Клімова Г. – начальник навчально-методичного відділу;
 - к.ю.н. Яригіна Є. – методист навчально-методичного відділу
- та затверджено на засіданні Науково-методичної ради
(протокол №2 від 23.03.2021 р.)*

Голова Науково-методичної ради

_____ Комаров В.

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Авторське право
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Маліновська Ірина Миколаївна
Контактний телефон	
E-mail	i.m.malinovska@nlu.edu.ua
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність авторського права і суміжних прав як інституту права інтелектуальної власності. Визначається місце даного інституту в соціально-економічних суспільних відносинах, а також досліджуються основні тенденції його розвитку з урахуванням становлення системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – є вивчення та цілісне сприйняття майбутніми фахівцями системи правового регулювання суспільних відносин, які складаються в процесі створення та використання об'єктів авторського та суміжних прав, усвідомлення ними специфіки даного правового режиму охорони прав інтелектуальної власності; формування вмінь правильного застосування положень чинного законодавства з метою практичного впровадження способів здійснення і захисту авторських та суміжних прав.

Завдання :

- розглянути та проаналізувати всю сукупність нормативно-правових актів, що регулюють відносини в сфері створення та використання творів та об'єктів суміжних прав, виокремити специфіку їх правової охорони;

- ознайомитися з міжнародно-правовими актами у вказаній сфері, оцінити досягнення вітчизняного законодавства та його відповідність міжнародним стандартам охорони авторських та суміжних прав, окреслити перспективи його гармонізації з європейським правом;
- опанувати традиційні теоретичні засади авторського права та сучасні тенденції його розвитку;
- навчитися правильно тлумачити та застосовувати загальні і спеціальні положення авторського права, знати і враховувати рекомендації вищих судових інстанцій;
- дослідити договірну практику розпорядження майновими авторськими правами та управління ними на колективній основі;
- дослідити судову практику захисту порушених авторських та(або) суміжних прав, оцінити ефективність окремих способів судового захисту порушених прав;
- узагальнити практичні рекомендації правозастосовних органів у даній сфері відносин.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: Цивільне право України, Цивільне процесуальне право, Господарське право.

Кореквізити: Договірне право, Недоговірні зобов'язання, Порівняльне цивільне право.

Постреквізити: Міжнародне-приватне право.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти *

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД – 1 Демонструвати знання і розуміння положень авторського права і суміжних прав, його принципів та специфіки правового режиму охорони творів, виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення.

РН НД – 2 Демонструвати знання і розуміння об'єктів авторського та суміжних прав, змісту прав на ці об'єкти .

РН НД – 3 Володіти спеціальною авторсько-правовою термінологією, застосовувати її при формулюванні правової позиції та в юридичній документації.

РН НД – 4 Характеризувати повноваження органів публічної влади, що формують та реалізують державну політику в сфері охорони інтелектуальної власності, в тому числі авторських та суміжних прав.

РН НД – 5 Здійснювати критичний і системний аналіз відносин, які складаються в сфері створення та використання творів та об'єктів суміжних прав, правильно визначати їх юридичну кваліфікацію.

РН НД – 6 Виявляти проблеми у правовому регулюванні авторсько-правових відносин, пропонувати способи їх вирішення з використанням наявних теоретичних і прикладних знань.

РН НД – 7 Відшуковувати судову практику по справах щодо захисту авторських та (або) суміжних прав з використанням електронного ресурсу Єдиного державного реєстру судових рішень.

РН НД – 8 Визначати правовий статус учасників авторсько-правових відносин, а також правові підстави його трансформації.

РН НД – 9 Пояснювати зміст та обсяг майнових і немайнових прав на певний об'єкт авторських чи суміжних прав, визначати правила та межі їх реалізації.

РН НД – 10 Характеризувати основні етапи реєстрації авторського права, механізмів та послідовності їх проходження.

РН НД – 11 Використовувати рекомендації та роз'яснення вищих судових інстанцій для правильного тлумачення та застосування законодавства у сфері охорони авторських та суміжних прав.

РН НД – 12 Формулювати обґрунтовані правові висновки з питань застосування чинного законодавства до відносин використання об'єктів авторських чи суміжних прав.

РН НД – 13 Демонструвати знання і розуміння договірних форм розпоряджання майновими авторськими чи суміжними правами, характеризувати їх правові наслідки.

2. Анотація програми та основні модулі навчальної дисципліни

2.1. Анотація програми навчальної дисципліни

2.2. Основні модулі навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні положення авторського права і суміжних прав.

Поняття авторського і суміжних прав. Спільні і відмінні ознаки об'єктів патентного права і авторського права. Правове регулювання відносин щодо об'єктів авторського і суміжних прав, їх загальна характеристика. Об'єкти авторського права. Похідний, складений і

							заняць**	
	Модуль 1. 1. Загальні положення авторського права і суміжних прав.	1 .5	55	2				53
	Модуль 2. Майнові та особисті немайнові права суб'єктів авторського права і суміжних прав.	1 .5	55		2			53
	Модуль 3. Оборотоздатність авторських і суміжних прав, їх порушення та захист в судовому порядку.	2	55				2	53
Р а з о м		165						

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, узагальнення практики тощо;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів тощо.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у... (наприклад, Методичні рекомендації для самостійної роботи, навчально-методичний посібник тощо)

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів (Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р.). Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051
2. Угода про співробітництво в галузі охорони авторського права і суміжних прав. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=997_045&print=1
3. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883 р. Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України.: URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123
3. Договір про патентну кооперацію від 19.06.1970 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001

4. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності від 15.04.1994 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/981_018
5. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів від 04.06.1999 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/997_514
6. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення 1961 р.
7. Цивільний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 16 січня 2003 р.: *Відом.і Верх. Ради України*. 2003 р. №40-44. Ст. 356.
8. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996р. № 30. Ст. 141.
9. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1994. № 13. Ст. 64.
10. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: постанова Каб. Міністрів України від 27.12.2001 р. № 1756. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>
11. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів та фонограм: Закон України від 23 березня 2000 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2000. № 24. Ст. 183.
12. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування: Закон України від 17 січня 2002 р. *Відом. і Верх. Ради України України*. 2002. № 17. Ст.121.
13. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2003. № 31–32. Ст. 263.
14. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1992. – № 1. – Ст. 1.

15. Про видавничу справу: Закон України від 5 червня 1997 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1997. № 32. Ст. 206.
16. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16.06.2020 № 703-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#Text>
17. Про рекламу: Закон України від 3 липня 1996 року. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1996. № 39. Ст. 181.
18. Про суспільне телебачення і радіомовлення України: Закон України від 27 квітня 2014 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2014. № 27. Ст. 904.
19. Про кінематографію: Закон України від 13 січня 1998 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 1998. № 22. Ст. 114.
20. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р *Відом.і Верх. Ради України України*. 2000. № 36. Ст. 229.
21. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 17 липня 2001 р. *Відом.і Верх. Ради України України*. 2001. №47. Ст. 251.
22. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20 травня 1999 р. *Відом.і Верх. Ради України України* .1999. № 31. Ст. 246.
23. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом прав інтелектуальної власності: постанова Вищ. госп. суду України від 17.10.2012 р. № 12. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0012600-12>
24. Про застосування судами норм законодавства у справах про захист авторського права і суміжних прав: постанова Пленуму Верхов. Суду України від 04.06.2010 р. № 5. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-10>
25. Про захист прав інтелектуальної власності : постанова Вищ. госп. суду України від 17.07.2007 р. справа № 05/314-07. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/va314600-07>.

Література

Основна література

1. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності: учебное пособие / І. І. Дахно. Вид. 2-ге, перероб і доп. Київ : Центр навч. літ., 2006. - 278 с.
2. Захист прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві. К.: Юрінком Інтер, 2009. 384 с.
3. Інтелектуальна власність : навч. посіб. / ред. П. М. Цибульов. Київ : УкрІНТЕІ, 2006. 276 с.
4. Интеллектуальная собственность в Украине: правовые основы и практика : науч.-практ. изд. Академия правовых наук Украины, Гос. патент. вед-во Украины, Гос. агенство Украины по авт. и смежным правам; под общ. ред. А. Д. Святоцкий: в 4-х т. ; под ред.: Г. И. Миронюк, В. С. Дробязко. К. : Ін Юре, 1999. 478 с.
5. Основи інтелектуальної власності : навч. посіб. для студентів вищих навч. Закладів. М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; за ред. О. П. Орлюк. Київ : Інтерсервіс, 2016. 382 с.
6. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: Підруч. для студ. Вузів. О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. Л.Орлюк, О.Д. Святоцького. Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
7. Право інтелектуальної власності (у запитаннях і відповідях) : навч. посіб. В. Р. Кравець, В. Г. Олюха. К. : Центр учб. л-ри, 2012. 264 с.
8. Право інтелектуальної власності України: Конспект лекцій. Авт.: В.М. Крижна, Н.Є. Яркіна.; за ред. В.І. Борисової. Х.: Нац. Юрид. Акад. України, 2008. 112 с.
9. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України. за ред. Ю.М. Капіци. К.: Видавничий дім «Слово», 2006.

10. Право інтелектуальної власності /За ред. О.А. Підпригори і О.Д. Святоцького. К.: «Видавничий Дім «Ін Юре», 2002, 621 с.

11. Право інтелектуальної власності: підруч. / О. І. Харитоновна [та ін.] ; за заг. ред. О. І. Харитоновної. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 540 с.

12. Інтелектуальне право України /за заг. ред.. професора О.С. Яворської. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 608 URL : https://drive.google.com/file/d/1rxln8qoxNl_PTJOmW2qRO658TNJNy2_/view

Додаткова література

1. Бутнік-Сіверський, С. О. Спадкування прав інтелектуальної власності : монографія.; НАПрН України, НДІ інтелект. власності. Київ : НДІ ІВ НАПрНУ : НВП "ІНТЕРСЕРВІС", 2013. - 168 с.

2. Жилінкова, О.В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія / О. В. Жилінкова. Київ : Юрінком Інтер, 2015. 280 с.

3. Крыжна В. Н. Общие положения о договорах в сфере права интеллектуальной собственности : [§ 1 гл. 10] Харьковская цивилистическая школа: о договоре : монографія. Л. Н. Баранова [и др.] ; под общ. ред. И. В. Спасибо-Фатеева. Харьков : Право, 2017. С. 481-489 .

4. Колективне управління майновими авторськими та суміжними правами за цивільним законодавством України : монографія. Майданик, Л. Р. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Алерта, 2013. 248 с.

5. Нецька Л.С., Піцан О.М., Галянтич М.К. и др. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 256 с.

6. Яркіна, Н.Е. Судебная защита авторских и смежных прав: [разд. 3, гл. 4, § 2] Харьковская цивилистическая школа: защита субъективных гражданских прав и интересов: монографія. Национальный юридический университет им. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2014. С. 565-581 .

Інтернет-ресурси

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду - https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Міністерство економіки України) - [Міністерство економіки України -> Інтелектуальна власність \(me.gov.ua\)](http://me.gov.ua)

Офіційний веб-портал Українського агенства з авторських і суміжних прав (УААСП) - <http://uacrr.org/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного права. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=102:kafedra-czivilnogo-prava-1&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: ознайомлюватися з лекціями й виконувати практичні заняття; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання роботи тощо.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені

Ярослава

Мудрого»

([https://nlu.edu.ua/files/norm doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf](https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf)).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Авторське право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Підсумковою формою контролю знань є залік, який має на меті перевірити виконання вищезазначених завдань та вмінь, рівень засвоєння теоретичних знань, уміння застосовувати ці знання при вирішенні конкретних професійних задач.

Програма навчальної дисципліни складається з 8 тем, загального глосарію, задач та підсумкових тестів.

Кожна тема складається з плану лекцій, лекцій, глави (глав) підручника, глосарія, літератури, тестових завдань за обраною темою.

Теми для опрацювання відкриваються в певному порядку відповідно до Календарного плану, який міститься на початку курсу.

Успішним опрацюванням викладеного лекційного матеріалу студентом вважається, якщо студент відповів на запитання – тести, що містяться наприкінці кожної лекції. У разі неправильних відповідей на тестові питання, лекційний матеріал підлягає додатковому опрацюванню.

В кожній темі розміщені тести, максимальна оцінка за які 8 балів по кожній темі. За кожну лекцію студент отримує 1 бал. Також завданням курсу передбачено виконання практичних завдань, які містяться після кожної лекції, за успішне вирішення практичного завдання студент

отримує 1 бал.

Останній вид робіт – це успішне виконання підсумкового тестування в кількості 60 питань, максимальна оцінка – 20 балів.

Залік студентам з навчальної дисципліни «Авторське право» виставляється автоматично, якщо за результатами роботи студент набрав сумарно 60 і більше балів.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34